

BEGROTING 2020

Inleiding

De begroting 2020 van de Koninklijke Nederlandse Golf Federatie ('NGF') wordt in dit document gepresenteerd. Nadat de opbrengsten worden weergegeven, volgt een samenvatting van de kosten die vervolgens in detail worden toegelicht. Per post wordt eerst de prognose over het boekjaar 2019 weergegeven (afgezet tegen de begroting over 2019), waarna de begroting 2020 wordt toegelicht (t.o.v. de prognose van 2019).

In grote lijnen kunnen we stellen dat er behoudens de investeringen in twee grote golfevenementen (Ladies European Tour en Challenge Tour) geen belangrijke beleidsmatige veranderingen in de begroting 2020 zitten ten opzichte van de begroting en prognose 2019. Het NGF-bestuur is van mening dat enerzijds de huidige investeringen in de speerpunten Jeugd & Familie, Topgolf, Duurzaam Beheer, Sportief Beleid en Marketing & Communicatie voldoende zijn om progressie te boeken en anderzijds is het NGF-bestuur van mening dat de strategie 2021+, die in 2020 wordt gepresenteerd, bepalend moet zijn voor investeringen op andere gebieden. De bovengenoemde investeringen in de twee golfevenementen zijn ondersteunend aan met name de speerpunten Jeugd & Familie, Sportief Beleid en Topgolf.

Opbrengsten

x € 1.000						
<u>INKOMSTEN</u>	B-20	B-19	P-19	B20-P19		P19-B19
Contributie Leden - handicap reg - golfbaan perm	5.627	5.343	5.364	263		21
Bijdragen vrije golfers	1.739	1.960	1.844	-105		-116
Subsidies	983	1.009	1.016	-33		7
Sponsorinkomsten	715	865	675	40		-190
Boekenverkoop	80	110	135	-55		25
Diversen	109	74	102	7		28
TOTAAL OPBRENGSTEN	9.253	9.361	9.136	117		-225

In 2019 zijn de opbrengsten fors lager uitgevallen dan begroot. De afname van het aantal golfers in de Stichting Golfsport is fors hoger uitgevallen dan begroot, een deel daarvan wordt gecompenseerd door een toename van het aantal clubgebonden leden. Tijdens de Algemene Ledenvergadering in mei 2019 is de dubbeltelling van € 110.000 in de begroting 2019 besproken. Dat vertekent het beeld van € 190.000 lagere sponsorinkomsten. In werkelijkheid is deze € 80.000 lager, waarvan weer ongeveer € 30.000 te verklaren is door het annuleren van de Golf Awards. Er is gedurende het jaar geanticipeerd op de lagere inkomsten door bepaalde uitgaven niet te doen of uit te stellen.

In 2020 stijgen de inkomsten met € 117.000 ten opzichte van de prognose 2019. Dit komt voornamelijk door de verhoging van € 0,50 per golfer die tijdens de Algemene Ledenvergadering in mei is goedgekeurd. Uitgegaan wordt van een afname van het totaal aantal golfers in 2020 van 2.000 personen. Verder verwachten we een lichte toename van sponsorinkomsten van € 40.000. Deze toename is een conservatieve inschatting gezien de gesprekken die momenteel gevoerd worden. De subsidies vanuit NOC*NSF voor 2020 zijn bevestigd.

Kosten

x € 1.000						
<u>KOSTEN</u>	B-20	B-19	P-19	B20-P19		P19-B19
Algemeen	1.728	1.761	1.801	-73		40
Verenigingskosten	74	105	84	-10		-21
Kosten NGF Leden	962	1.077	1.212	-250		135
Samenwerkingen	155	195	153	2		-42
Evenementen	536	265	200	336		-65
Wedstrijden	482	457	464	18		7
Jeugd & Familie	256	403	274	-18		-129
Sportieve Beleid	657	788	685	-28		-103
Duurzaam Beheer	455	491	434	21		-57
Topsport	1.651	1.609	1.626	25		17
Marketing	502	520	457	45		-63
Communicatie	1.796	1.690	1.725	71		35
TOTAAL KOSTEN	9.254	9.361	9.115	139		-246

De kosten in 2019 zijn met € 246.000 fors lager dan begroot. In 2020 is het de verwachting dat de kosten toenemen met € 139.000, daarmee zijn ze nog steeds ruim € 100.000 onder de begroting 2019.

De toename in 2020 is globaal toe te schrijven aan:

- De organisatie van vijf grote evenementen (€ 336.000 hogere kosten):
 - Ladies European Tour Event (exploitatie vanuit Golf Team Holland met een bijdrage van de NGF);
 - Challenge Tour Event (exploitatie vanuit Golf Team Holland met een bijdrage van de NGF);
 - Olympic Festival (1 keer per 4 jaar);
 - European Team Championship Heren (1 keer per 2 jaar);
 - Golf Awards (nieuw format).
- Een afname van Kosten NGF-Leden i.v.m. lagere kosten bij NGF Zakelijk i.v.m. de eenmalige kosten voor het onderzoek naar 'optimalisatie van golflidmaatschappen' in 2019.
- Een toename van kosten bij Communicatie vanwege een geplande grote campagne om nieuwe golfers te werven en bestaande golfers te activeren.

De begroting voor 2020 is hiermee sluitend.

Het geprognostiseerde resultaat over 2019 bedraagt € 21.000. In 2019 is de bestemmingsreserve uit 2018 (€ 31.000) vrijgevallen. Het geprognostiseerde resultaat voor de vrijval bedraagt derhalve +/- € 10.000. Het NGF-bestuur is voornemens om een eventueel positief resultaat over 2019 - middels een bestemmingsreserve - in 2020 te besteden.

Nadere specificatie van kosten

In de toelichting hieronder is de begroting 2020 afgezet tegen de prognose 2019.

Loonkosten

De personeelskosten van de NGF-medewerkers zijn toebedeeld naar de verschillende kostensoorten zoals hieronder nader beschreven. De loonkosten stijgen volgens de cao met 2,3%. Daarnaast is rekening gehouden met een stijging van gemiddeld 1,5% doordat een aantal medewerkers in de schalen volgens de periodiek stijgt. In zijn totaliteit zijn de personeelskosten in 2020 € 2.777.000. Dat is een stijging van € 70.000 (2,5%) ten opzichte van 2019.

Bestemmingsreserve 2018

In mei 2019 heeft het bestuur van de NGF aan de Algemene Ledenvergadering voorgesteld om het positief resultaat over het boekjaar 2018 van € 31.000 te bestemmen:

- € 31.000 ten behoeve van inkoop van projectmanagementondersteuning voor IT-projecten.

Dit voorstel is door de Leden aangenomen. In de onderstaande detailomschrijving wordt opgenomen wanneer deze bestemmingsreserve is vrijgevallen.

Algemeen

Prognose 2019 (overschrijding van € 40.000 versus begroting 2019)

De hogere personeelskosten (€ 39.000) kunnen worden verklaard door een verschuiving van advieskosten naar personeelskosten. Het betreft hier kosten voor de financiële administratie. De hogere automatiseringskosten (€ 140.000) worden verklaard door enorme supportkosten bij het implementeren van de nieuwe database, vermeerderd met extern ingehuurd ICT-projectmanagement. Daarbij dient nog opgemerkt te worden dat de bestemmingsreserve van € 31.000 uit 2018 hier al in is verwerkt. De post Overige personeelskosten zijn lager uitgevallen in verband met een toegekende subsidie voor DeWeerelt van Sport waardoor opleidingskosten lager uitvielen. De huisvestings- en kantoorkosten zijn € 72.000 lager uitgevallen dan begroot. Dat heeft met name te maken met nog steeds afnemende kosten door de verhuizing naar DeWeerelt.

Begroting 2020 (afname van € 73.000 versus prognose 2019)

Deze afname bestaat voornamelijk uit lagere automatiseringskosten van € 65.000, lagere vervoerskosten van € 18.000, lagere personeelskosten van € 15.000 en een toename van de afschrijvingskosten van € 40.000. De afschrijvingen bestaan met name uit investeringen in ICT en het Starttijdenplatform.

x € 1.000	B-20	B-19	P-19	B20-P19		P19-B19
Algemeen Personeelskosten	389	365	404	-15		39
Algemeen Verzekeringskosten personeel	32	22	31	1		9
Algemeen Vervoerskosten	190	200	208	-18		8
Algemeen Overige personeelskosten	54	91	62	-8		-29
Algemeen Huisvesting	164	188	165	-1		-23
Algemeen Kantoor	99	156	107	-8		-49
Algemeen Automatisering	275	200	340	-65		140
Algemeen Afschrijvingen	270	240	230	40		-10
Algemeen Drukwerk	7	7	-1	8		-8
Algemeen Accountantskosten	28	28	28	0		0
Algemeen Juridische kosten	15	20	15	0		-5
Algemeen Advieskosten	50	80	58	-8		-22
Algemeen Lidmaatschappen	144	144	144	0		0
Algemeen Reiskosten	11	20	10	1		-10
TOTAAL ALGEMEEN	1.728	1.761	1.801	-73		40

Verenigingskosten

Prognose 2019 (onderschrijding van € 21.000 versus begroting 2019)

Door onze Algemene Ledenvergaderingen in DeWeerelt van Sport te organiseren, besparen we veel geld. Tevens zijn de kosten voor een nieuwe strategie verdeeld over 2019 en 2020. Daardoor een onderschrijding.

Begroting 2020 (afname van € 10.000 versus prognose 2019)

De afname bestaat voornamelijk uit lagere kosten ten opzichte van 2019 van € 15.000 voor het opstellen c.q. begeleiden van het strategisch plan 2021+.

x € 1.000	B-20	B-19	P-19	B20-P19		P19-B19
Verenigingskosten ALV	10	18	6	4		-12
Verenigingskosten Bestuur	13	12	13	0		1
Verenigingskosten Commissies	51	75	65	-14		-10
TOTAAL VERENIGING	74	105	84	-10		-21

Kosten NGF-Leden

Prognose 2019 (overschrijding van € 135.000 versus begroting 2019)

De hogere kosten voor de Software Ledenadministratie (€ 30.000) worden grotendeels verklaard door hogere supportkosten dan verwacht in verband met het implementeren van de nieuwe NGF-database. Dit had ook zijn invloed op de administratie van de Stichting Golfsport.

De hogere kosten voor informatievoorziening (€ 46.000) worden verklaard door de (eenmalige) kosten voor het vervaardigen van de diverse nieuwe regelingen. Daar staan overigens ook hogere inkomsten tegenover (€ 25.000). Aan opleidingen en begeleiding van Committed to-projecten wordt in 2019 € 19.000 minder uitgegeven dan begroot door met name minder inhuur van externen en het onderbrengen van diverse zaken onder de noemer Sportief Beleid. De hogere uitgaven voor NGF Zakelijk (€ 95.000) staan in relatie met het onderzoek naar 'optimalisatie van golfidmaatschappen'. De kosten hiervoor zijn niet gestegen, maar een groter deel wordt in 2019 genomen in plaats van in 2020 en 2021.

Begroting 2020 (afname van € 250.000 versus prognose 2019)

De afname van € 250.000 is verdeeld over diverse posten. Lagere personeelskosten (€ 29.000) door het vertrek van een medewerker, lagere kosten voor de Ledenadministratie - inclusief automatisering - van € 35.000, lagere kosten voor het vervaardigen van allerlei uitgaven in verband met de eenmalige regeluitgaven in 2019 en € 122.000 minder op de post NGF Zakelijk door de grote betaling voor het onderzoek naar 'optimalisatie van golfidmaatschappen' in 2019.

x € 1.000	B-20	B-19	P-19	B20-P19		P19-B19
Kosten NGF Leden Personeelskosten	207	260	236	-29		-24
Kosten NGF Leden Bijeenkomsten	10	10	13	-3		3
Kosten NGF Leden Ledenadministratie	345	355	365	-20		10
Kosten NGF Leden software Ledenadministratie	150	135	165	-15		30
Kosten NGF Leden Verzekeringen	106	106	106	0		0
Kosten NGF Leden Informatievoorziening	60	65	111	-51		46
Kosten NGF Leden Opleidingen	21	31	25	-4		-6
Kosten NGF Jeugd committed to	0	25	6	-6		-19
Kosten NGF Leden NGF Zakelijk	63	90	185	-122		95
TOTAAL NGF LEDEN	962	1.077	1.212	-250		135

Samenwerkingen

Prognose 2019 (onderschrijding van € 42.000 versus de begroting 2019)

De lagere kosten kunnen worden verklaard door een efficiënt draaiend kantoor en een toegewezen subsidie van NOC*NSF aan DeWeerelt van Sport.

Begroting 2020 (toename van € 2.000 versus de prognose 2019)

Geen opmerkingen.

x € 1.000	B-20	B-19	P-19	B20-P19		P19-B19
Samenwerkingen PGA	50	60	53	-3		-7
Samenwerkingen NVG	65	65	65	0		0
Samenwerkingen NGA en Overig	0	0	0	0		0
Samenwerking DeWeerelt	40	70	35	5		-35
TOTAAL SAMENWERKINGEN	155	195	153	2		-42

Evenementen

Prognose 2019 (onderschrijding van € 65.000 versus begroting 2019)

Het NGF-bestuur heeft na een uitvoerige evaluatie onder partners en een aantal spelers besloten in 2019 geen Golf Awards uitreiking/feest te organiseren. De kosten vallen hierdoor € 32.000 lager uit. Daarnaast zijn de kosten specifiek voor het jubileum van het 100-jarig KLM Open met € 43.000 lager uitgevallen dan begroot.

Begroting 2020 (toename van € 336.000 versus prognose 2019)

In 2020 staan er vijf evenementen op het programma die niet in 2019 zijn georganiseerd. De Golf Awards zijn begroot op € 25.000 in een nieuw 'format'. Tevens is er een groot evenement vanwege de Olympische Spelen dat is begroot op € 30.000. Het ELTK Heren wordt in 2020 georganiseerd in Hilversum en daarvoor is € 35.000 begroot. Daarnaast wordt er een Ladies European Tour Event georganiseerd waar de NGF € 150.000 netto aan bijdraagt. De Challenge Tour, die één keer per twee jaar wordt georganiseerd, kost de NGF netto € 82.500 in 2020.

x € 1.000	B-20	B-19	P-19	B20-P19		P19-B19
Evenementen Personeelskosten	136	65	66	70		1
Evenementen KLM Open	70	80	89	-19		9
Evenementen ING Golfweek	0	0	0	0		0
Evenementen Olympische Spelen	30	0	0	30		0
Evenementen Golf Awards	25	40	8	17		-32
Evenementen Diversen	275	80	37	238		-43
TOTAAL EVENEMENTEN	536	265	200	336		-65

Wedstrijden

Prognose 2019 (overschrijding van € 7.000 versus begroting 2019)

Er zijn twee posten die eruit springen. De prijzengelden zijn € 18.000 lager uitgevallen dan begroot door een 'zuiniger' beleid met betrekking tot te verdienen prijzen. Anderzijds zijn de Reis- en verblijfkosten flink hoger in verband met de inzet van een groter aantal referees.

Begroting 2020 (toename van € 18.000 versus prognose 2019)

Door het organiseren van een Nationaal Matchplay in samenwerking met Golf- & Countryclub Geijsteren en de PGA Holland verwachten we dat de prijzengelden in 2020 enigszins stijgen.

x € 1.000	B-20	B-19	P-19	B20-P19		P19-B19
Wedstrijden Personeelskosten	119	113	114	5		1
Wedstrijden Prijzen(gelden)	110	111	93	17		-18
Wedstrijden Reis en verblijfkosten	75	61	81	-6		20
Wedstrijden Baanvergoedingen	128	118	117	11		-1
Wedstrijden Kleding	30	30	30	0		0
Wedstrijden Gehandicaptengolf	11	11	20	-9		9
Wedstrijden Diversen	9	13	9	0		-4
TOTAAL WEDSTRIJDEN	482	457	464	18		7

Jeugd & Familie

Prognose 2019 (onderschrijding van € 129.000 versus begroting 2019)

In 2019 is € 93.000 minder uitgegeven aan personeelskosten. Dat heeft grotendeels te maken met het nog niet invullen van een vacature voor een jeugdmedewerker. Dat zal begin 2020 gebeuren. Daarnaast waren de uitgaven aan evenementen iets lager dan begroot. 2019 was een jaar met relatief weinig grotere sportevenementen. Bij diversen is ook minder uitgegeven. Het aantal clubs dat in een traject van intensieve begeleiding zit, is lager dan gehoopt. In deze post zit ook een deel van de transitievergoeding van een vertrokken medewerker.

Begroting 2020 (afname van € 18.000 versus prognose 2019)

De afname van € 18.000 zit voornamelijk in de post diversen. In 2019 zat hier zoals beschreven een transitievergoeding in. Per saldo investeren we dus meer in jeugd-golf. Tevens zijn de kosten van het Olympic Festival niet hier opgenomen, maar bij evenementen.

x € 1.000	B-20	B-19	P-19	B20-P19		P19-B19
Jeugd - Familie Personeelskosten	96	194	101	-5		-93
Jeugd - Familie Familietoernooi	15	15	15	0		0
Jeugd - Familie RAAK! digitaal platform & administratie	3	6	0	3		-6
Jeugd - Familie RAAK! materialen	28	21	28	0		7
Jeugd - Familie RAAK! campagnes	10	8	12	-2		4
Jeugd - Familie RAAK! evenementen	73	93	67	6		-26
Jeugd - Familie RAAK! diversen	31	66	51	-20		-15
TOTAAL JEUGD	256	403	274	-18		-129

Sportief Beleid

Prognose 2019 (onderschrijding van € 103.000 versus begroting 2019)

De kosten voor personeel zijn € 46.000 lager uitgevallen dan begroot. Dit komt door een periode met zwangerschapsverlof en minder overuren. De ontwikkelkosten voor De Golf Academie online proberen we structureel omlaag te krijgen. Dat lukt met als gevolg € 15.000 lagere kosten. In de post diversen is € 28.000 minder uitgegeven. De kosten die we kwijt zijn aan de intensieve begeleiding van clubs op het gebied van Sportief Beleid vallen lager uit dan verwacht.

Begroting 2020 (afname van € 28.000 versus prognose 2019)

De afname zit hem grotendeels in lagere personeelskosten door het vertrek van een medewerker in 2019. In 2020 hopen we middels de post diversen een volgende stap te maken in het intensief begeleiden van clubs. We begroten hier hogere uitgaven dan in 2019 (de transitievergoeding uit 2019 komt in 2020 te vervallen).

x € 1.000	B-20	B-19	P-19	B20-P19		P19-B19
Sportief Beleid Personeelskosten	572	658	612	-40		-46
Sportief Beleid Golfacademie on tour	15	20	15	0		-5
Sportief Beleid Golfacademie online	15	20	5	10		-15
Sportief Beleid Committed to Programma's	0	0	0	0		0
Sportief Beleid Gehandicaptengolf	15	15	6	9		-9
Sportief Beleid Diversen	40	75	47	-7		-28
TOTAAL SPORTIEF BELEID	657	788	685	-28		-103

Duurzaam Beheer

Prognose 2019 (onderschrijding van € 57.000 versus begroting 2019)

De lagere uitgaven komen voornamelijk doordat we met de overgang naar GEO OnCourse een fors bedrag aan 'implementatiekosten' hadden begroot. Deze kosten zijn € 27.000 lager uitgevallen. Tevens zijn de begrote kosten voor de Green Deal lager uitgevallen. Dit komt doordat er voor dit onderwerp geen gelden meer voor ondersteuning aan NOC*NSF hoeven te worden betaald. Het ministerie van VWS heeft middels het Sportakkoord de Green Deal binnen NOC*NSF een plaats gegeven en gezorgd voor financiering.

Begroting 2020 (toename van € 21.000 versus prognose 2019)

In 2020 gaan we uit voorzichtigheid toch uit van enige kosten met betrekking tot de Green Deal. Vandaar de afwijking ten opzichte van de prognose 2019. Het bedrag van € 15.000 komt overeen met het begrote bedrag uit 2019.

x € 1.000	B-20	B-19	P-19	B20-P19		P19-B19
Duurzaam Beheer Personeelskosten	229	232	234	-5		2
Duurzaam Beheer GEO	92	103	87	5		-16
Duurzaam Beheer Informatievoorziening	10	25	14	-4		-11
Duurzaam Beheer Vogels	5	5	1	4		-4
Duurzaam Beheer Green Deal	15	15	-10	25		-25
Duurzaam Beheer DTRF	78	78	78	0		0
Duurzaam Beheer Vewin - VBN - NMF	5	5	5	0		0
Duurzaam Beheer GolfAlliantie	10	15	15	-5		0
Duurzaam Beheer Diversen	11	13	10	1		-3
TOTAAL DUURZAAM BEHEER	455	491	434	21		-57

Topgolf

Prognose 2019 (overschrijding van € 17.000 versus begroting 2019)

In totaal is de overschrijding hier slechts 1%. Er is één echt grote overschrijding en dat zijn de coachingkosten voor de B- en C-selectie. Intensivering van het programma heeft hiervoor gezorgd. Er zijn wel maatregelen getroffen om ervoor te zorgen dat het aantal coachingdagen volgens begroting wordt besteed.

Begroting 2020 (toename van € 25.000 versus prognose 2019)

Er is een aantal verschuivingen binnen de begroting. De meest opvallende zijn de kosten voor Performance Coaching van € 45.000. Een functie die weer wordt ingevoerd. Tevens is er in 2020 een WK dat in totaal naar verwachting € 29.000 gaat kosten. De kosten voor Golf Team Holland vallen in 2020 € 22.000 lager uit.

x € 1.000	B-20	B-19	P-19	B20-P19		P19 -/- B19
Topgolf Personeelskosten	223	226	217	6		-9
Topgolf Coaching B&C	233	203	253	-20		50
Topgolf Coaching Oranje Heren	107	117	112	-5		-5
Topgolf Coaching Oranje Dames	92	102	87	5		-15
Topgolf Coaching overig	155	150	165	-10		15
Topgolf Mentale coaching	5	10	3	2		-7
Topgolf Fysieke coaching	30	30	30	0		0
Topgolf Performance coaching	45	0	0	45		0
Topgolf Opleiding coaches	84	91	88	-4		-3
Topgolf Reiskosten & communicatiekosten coaches	37	37	40	-3		3
Topgolf Trainingen Nederland en Buitenland	212	206	219	-7		13
Topgolf Toernooien Buitenland	136	140	122	14		-18
Topgolf WK	29	0	0	29		0
Topgolf ELTK	51	60	55	-4		-5
Topgolf IEAK	14	14	14	0		0
Topgolf Materialen spelers	15	10	16	-1		6
Topgolf Medische ondersteuning	10	13	10	0		-3
Topgolf Ondersteuning professionals	75	100	97	-22		-3
Topgolf Senioren	60	60	62	-2		2
Topgolf Gehandicapten	38	40	36	2		-4
TOTAAL TOPGOLF	1.651	1.609	1.626	25		17

Marketing

Prognose 2019 (onderschrijding van € 63.000 versus begroting 2019)

Het vertrek van een medewerker en de latere opvolging daarvan dan gepland, zorgt voor € 23.000 lagere kosten. Tevens is er besloten minder gebruik te maken van inhuur van derde partijen. Dat heeft geresulteerd in € 20.000 lagere kosten.

Begroting 2020 (toename van € 45.000 versus prognose 2019)

De toename komt grotendeels doordat de personeelskosten weer op het normale niveau komen. Dit betekent een stijging van € 16.000. Ook stijgen de sponsorkosten met € 25.000 vanwege toegenomen sponsorgelden.

x € 1.000	B-20	B-19	P-19	B20-P19		P19-B19
Marketing Personeelskosten	183	190	167	16		-23
Marketing Sponsorkosten	283	263	258	25		-5
Marketing Wervingskosten	10	13	9	1		-4
Marketing Fairwaystrokes	0	0	0	0		0
Marketing Inhuur Derden	15	40	20	-5		-20
Marketing Diversen	11	14	3	8		-11
TOTAAL MARKETING	502	520	457	45		-63

Communicatie

Prognose 2019 (overschrijding van € 35.000 versus begroting 2019)

De personeelskosten zijn marginaal hoger vanwege het inhuren van een extra medewerker bij GOLF.NL. Daardoor zal de afdracht naar GolfWeekly Media ook lager worden. De grote verschuivingen in kosten tussen 'online' en 'magazine' hebben puur en alleen te maken met toewijzing van kosten. Door de digitalisering moeten we deze beter verdelen.

Begroting 2020 (toename van € 71.000 versus prognose 2019)

De grootste veranderingen zitten hem in een voorgenomen campagne rond het werven van nieuwe golfers en activeren van bestaande golfers. De kosten die hier betrekking op hebben, worden begroot op € 245.000. De volledige kosten voor een extra redacteur van € 56.000 komen in 2020 in de begroting, waardoor de bijdrage aan GolfWeekly Media weer wat daalt. De volledige verschuiving van kosten tussen online en magazine worden in 2020 doorgevoerd.

x € 1.000	B-20	B-19	P-19	B20-P19		P19-B19
Communicatie Personeelskosten	314	274	303	11		29
Communicatie Campagnekosten	245	180	129	116		-51
Communicatie Golf.nl Personeelskosten	309	218	253	56		35
Communicatie Golf.nl Online	475	450	280	195		-170
Communicatie Golf.nl Magazine	453	568	750	-297		182
Communicatie Golf.nl WEEKLY	0	0	10	-10		10
Communicatie Diversen	0	0	0	0		0
TOTAAL COMMUNICATIE	1.796	1.690	1.725	71		35